

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. Maximiliani Sandaei E Societate Iesv Doctoris Theologi Architectura Christiana

Sandaeus, Maximilianus

Coloniæ Agrippinæ, 1653

6. Sexta Conuenientia inter fidem & Fundamentum, quod vtrumque lateat:
neutrum videatur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46065](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46065)

ARTICVLVS VI.

SEXTA CONVENIENTIA

*inter Fidem & Fundamentum, quod vtrumque lateat:
neutrum videatur.*

FVNDAMENTVM pars est domus oculis subducta: CUM enim imum sit, absconditur in terrâ. Et hoc Fidei Christianæ ἀναλόγως conuenit. Fides nostra neque videt, neque videtur Non videt, quia oculis caeca, obicura, & ineuidens. Fides est argumentum, ἐλεγχος, demonstratio, conuictio, rerum non apparentium, ad Hebræos XI. id est, quæ non videtur. Beati enim qui non viderunt, & crediderunt, Ioannis XX. vnde est illud quæsitum & responsum S. Augustini: (a) *Quid est fides: credere quod non vides.* Nec videtur Fides: haud magis, quàm fundamentum terra obrutum: latet enim in anima, & ita latet, vt neque manibus tangi, neque oculis cerni, neq; vllis sensibus cognosci possit, aut scientia aliqua clara ac euidenti inuestigari. Existimo enim, certum quæ arbitror, (b) imprimis, fidelem ipsum cognitione manifesta & manifestante non posse cognoscere, absque reuelatione diuina, an habeat fidem supernaturalem à Deo sibi infusam, quæ sit Ædificij Spiritualis stabile fundamentum: alioqui cognosceret euidenter se habere, vel habuisse aliquando gratiam, quod non est euident, neque omninò infallibiliter certum. Deinde non posse etiam clarè & manifestè cognoscere, quod habeat assensum supernaturalem fidei propter auctoritatē diuinam, qualis ad fundamenti rationē spectat.

(a) S. August. tract. 4. in Ioan. Hom. 32. ex 50. (b) S. Tho. 2. 2. q. 1. art. 4. & 5. Bellar. lib. 3. de Iustit. cap. 4. 5. 6. 7. Alvarez lib. 5. de auxili. dup. 42.

spectat. Potest tamen eius habere notitiam obscuram, & theologiam, quæ dubitationem excludat, non tamen formidinem, ut in Exercitationibus Scholasticis probauimus. Nimirum, Fides, quia Fundamentum Domus Sapientiæ, in abdito latere debet, nec in oculos per cognitionem claram incurrere.

Si Fides, inquit S. Basil. in Pl. 115. est ὑπόστασις, substantia, subsistētia, basis earū, quæ sperantur rerū, & eorum, quæ non vidētur ἐλεγχος, argumentū, cōuinctio, ne mihi tu curiosus, anxiusq; cōtendas videre, quæ longiore seposita sunt interuallo: netū, quæ speras te olim consequiturū, in ambiguū reuoces, dubiamque partem, quod ad ea nondum potueris certā (id est, clara) cognitione pertingere. Sed illud ipsum quod tam obscurum est, ita animum verè credentis afficit, ut claritatem notitiæ non requirat, ad inconcussam Fide stabilitatē, nec videre desideret, quod fide credit. Cuius rei illustre exemplum fuit in Comite ELZEARIO (a) Gallo, quem viræ Scriptor ita loquentem ad vxorem suam, cum qua virginitatem communi consensu seruārāt, inducit: Ecce Daphina, si Magistēr Franciscus Maronis (erat id celebris professor Theologiæ Parisijs) qui in præcipuis Christiani orbis Theologis numeratur, estque in fide benè instructus ac firmus; itemque F. Ioannes Iuliani Confessarius noster illuminata fidē, & vitæ sanctitate clarus venient ad me, dicerentque vno animo, Fidem nostram falsam esse, meque hæctenus in magno errore vixisse, ac fuisse deceptum: Pontificem & Cardinales velle fidem mutare, idque etiam pariter totus clamaret orbis, equidem non deficerem vlla in parte ab illa fide, quam mihi D E V S ostendit, etiam si ea causa mihi mille mortes oppetendæ essent. Quis credat, tam benè fundatum in fide, optasse videre cōtra
funda=

(a) Vita Sūr. 27. Septem. cap. 29.

fundamenti rationem, quæ sub fide latent abdita?
 ERAT eius mentis haud dubiè Elzearius, cuius Rex
 Christianissimus LVDOVICVS, (a) cui nulla erat cupido,
 quæ tot alios inflammabat, cernendi in Hostia consecra-
 ta, puerili specie Christum: nam credebat firmitus Chri-
 sti realè præsentiam sub sacramentalibus exuijs, quam
 si sensibus vsurpasset. Huc etiam spectat narratio Cle-
 mentis Romani libro 1. recognitionum. Is cum Pe-
 trum Apostolum de fide in Christum differentem
 audiuisset: Deo gratias ago; inquebat, quia, vt
 „ instructus sum. Accertò scias Petre, fieri non posse,
 „ vt dubitè de his, quæ ex te audiui de Christo Propheta
 „ etiam si aliter doceres; & me in aliam fidem transfer-
 „ re conareris. Hoc enim mihi certum est, eum qui do-
 „ ctrinam hanc de vero Propheta acceperit, non posse
 „ de hac veritate ultra dubitare. Ad hæc Petrus:
 „ gratias ago DEO, & pro salute tua, & pro quiete mea.
 „ Valdè enim delector, quia intellexisse te video, quan-
 „ ta sit Christianæ virtutis magnitudo; & in eo, quod
 „ ais, me, si ipse cupiam quod absit, non posse te trans-
 „ uertere in aliam fidem. Utinam fidelium omnium ea-
 „ dem esset firmitas ac constantia!

ARTICULUS VII.

SEPTIMA CONVENIENT:

*inter Fidem & Fundamentum, quod utrumque esse
 possit, sine Ædificio, quod superstruitur: non
 vicissim, hoc sine illis.*

FVNDAMENTVM, quia prima domus pars, consistere
 potest sine parietibus; tecto; membrisque alijs
 Secunda par. S ædifi-

(a) S. Ludouicus. 25, Augusti in vita.